

**Till Ålands lagting**

## **Ändring av lagstiftningen om posttjänster**

### **Huvudsakligt innehåll**

Landskapslagen om posttjänster föreslås ändrad så att kvalitetsnormen för försändelser lindras och så att en möjlighet att reglera rörelsehindrades rätt till avgiftsfri avvikande utdelning i förordning införs.

---

|                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| INNEHÅLL                                                                 |    |
| Huvudsakligt innehåll .....                                              | 1  |
| Allmän motivering .....                                                  | 3  |
| 1. Bakgrund .....                                                        | 3  |
| 1.1. Nuvarande bestämmelser.....                                         | 3  |
| 1.2. EU och Världspostföreningen .....                                   | 5  |
| 1.3. Tillstånd för postverksamhet .....                                  | 6  |
| 1.4. Behov av ändring av lagstiftningen.....                             | 6  |
| 1.5. Exempel på lagstiftning i Norden och EU .....                       | 7  |
| 2. Landskapsregeringens förslag .....                                    | 10 |
| 2.1. Allmänt.....                                                        | 10 |
| 2.2. Kvalitetsnormen.....                                                | 10 |
| 2.3. Utdelning .....                                                     | 11 |
| 2.4. Utdelningsplan och utdelningsavtal.....                             | 11 |
| 3. Förslagets konsekvenser .....                                         | 12 |
| 3.1. Ekonomiska konsekvenser .....                                       | 12 |
| 3.2. Samhälleliga konsekvenser .....                                     | 12 |
| 3.3. Konsekvenser för myndigheterna .....                                | 13 |
| 3.4. Konsekvenser för miljön .....                                       | 13 |
| 3.5. Konsekvenser för jämställdheten .....                               | 13 |
| 3.6. Konsekvenser för barn.....                                          | 13 |
| 4. Lagstiftningsbehörigheten .....                                       | 13 |
| 5. Ärendets beredning .....                                              | 14 |
| Detaljmotivering .....                                                   | 14 |
| Ändring av landskapslagen om posttjänster .....                          | 14 |
| Lagtext .....                                                            | 16 |
| L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om posttjänster ... | 16 |
| Parallelltexter .....                                                    | 18 |

## Allmän motivering

### 1. Bakgrund

#### 1.1. Nuvarande bestämmelser

##### 1.1.1. Allmänt

Postverksamheten på Åland regleras genom bestämmelserna i landskapslagen (2007:60) om posttjänster (nedan postlagen). Syftet med lagen är att säkerställa att posttjänster av god kvalitet och särskilt samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på likvärdiga villkor i hela landskapet. Landskapslagen innehåller till exempel bestämmelser om samhällsomfattande tjänster, insamling och utdelning av post, brevhemlighet och postföretagens skyldigheter. Postlagen har ändrats två gånger sedan den trädde i kraft den 1 oktober 2007.

Postverksamhet får enligt postlagen utövas efter tillstånd av landskapsregeringen. Landskapsregeringen har beviljat Åland Post Ab (Åland Post) tillstånd för postverksamhet. Det nuvarande tillståndet gäller till och med den 31 december 2021. Landskapsregeringen har beviljat Åland Post tillstånd för en ny period **1 januari 2022 till 31 december 2031**. Enligt tillstånden ska Åland Post tillhandahålla de samhällsomfattande tjänster som definieras i 4 § i postlagen och uppfylla de kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna som definieras i lagens 5 §.

##### 1.1.2. Samhällsomfattande tjänster

Definitionen av vad som är samhällsomfattande tjänster finns i 4 § i postlagen. De samhällsomfattande tjänsterna omfattar förmedling av brev försändelser och postpaket inom landskapet och som gränsöverskridande post. Brev försändelserna och postpaketen ska vara lämnade för befordran, adresserade till mottagaren och betalda genom allmänt använda kontantbetalningssätt. I förarbetena till lagen beskrivs närmare att med ”allmänt använda kontantbetalningssätt” avses betalning med sedlar, mynt, bank- eller kreditkort och att brev försändelsen förses med frimärken eller annat som är jämförbart med frimärken såsom värmeskrivarstämplar. Väsentligt i sammanhanget är att betalningsmedlet ska kunna användas av alla. Det konstateras även att försändelser som betalats med frankeringsmaskin inte hör till de samhällsomfattande tjänsterna, eftersom frankeringsmaskin alltid kräver ett avtalsförhållande både med den som tillhandahåller de samhällsomfattande tjänsterna och med ett företag som levererar den typen av maskiner. Enligt förarbetena faller alla sådana försändelser som faktureras kunden på grundval av ett avtal utanför för vad som ska anses omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna. Det innebär att till exempel tidningsutdelning inte ingår i de samhällsomfattande tjänsterna.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska ha åtminstone ett verksamhetsställe i varje kommun som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Verksamhetsstället kan också vara annat än ett fast verksamhetsställe, om användningen inte försämrar tillgången till samhällsomfattande tjänster. Varje användare ska ha möjlighet att på ett insamlingsställe som ligger på rimligt avstånd från användarens bostad eller verksamhetsställe lämna in brev försändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna, för att transporteras av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster.

Enligt motiveringarna är syftet med de samhällsomfattande tjänsterna att trygga basservicen i fråga om posttjänster. Det viktigaste i lagstiftningen om de samhällsomfattande tjänsterna är att trygga sådana tjänster vars tillhandahållande annars kunde vara osäkert i vissa situationer eller på vissa områden.

Behovet har ansetts vara störst när det gäller att trygga tjänster som i allmänhet används av konsumentkunder samt små och medelstora företag.

#### *1.1.3. Kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna*

Definitionen av kvalitetsnormerna för de samhällsomfattande tjänsterna finns i 5 § i postlagen. Enligt den ska minst 85 procent av de brevårsändelser som är inlämnade inom landskapet och avsedda att nå en adressat inom landskapet första vardagen efter inlämningsdagen nå adressaten den dagen och resterande del därpå följande vardag. Minst 95 procent av de brevårsändelser som är inlämnade inom landskapet och avsedda att nå en adressat inom landskapet senast den andra vardagen efter inlämningsdagen ska nå adressaten den dagen och minst 97 procent därpå följande vardag.

Minst 50 procent av de brevårsändelser som är inlämnade inom landskapet och avsedda att nå en adressat i riket den fjärde vardagen efter inlämningsdagen till en postoperatör i riket ska nå adressaten den dagen och resterande del därpå följande vardag.

Kvalitetsnormerna för de gränsöverskridande tjänsterna lindrades under EU:s gränsvärden år 2017 genom en ändring av postlagen. Sänkningen motiverades med de förändringar i kvalitetsnormerna samt utdelningstätheten som gjorts och aviserats i både Finland och övriga Europa vid tidpunkten för lagrevideringen, vilket i sin tur gjorde det praktiskt omöjligt för Åland Post att uppfylla de målsättningar som finns listade i postdirektivet. Av gränsöverskridande post ska enligt gällande bestämmelser minst 50 procent av försändelserna nå adressaten den tredje vardagen efter inlämningsdagen och minst 97 procent senast den femte vardagen efter inlämningsdagen.

#### *1.1.4. Insamling och utdelning av post*

I 10 § i postlagen finns bestämmelser om insamling och utdelning. En brevårsändelse ska överlämnas till mottagaren på dennes adress eller lämnas i en anordning som är avsedd för post och som är belägen inom ett, med hänsyn till de lokala förhållandena, rimligt avstånd från den adress mottagaren angivit. För att utdelningen ska ske på ett ändamålsenligt sätt kan formerna för utdelningen bestämmas med beaktande av lokala förhållanden, mottagarens särskilda personliga behov och andra relevanta omständigheter.

Brevårsändelser samt sådana postårsändelser som hör till de samhällsomfattande tjänsterna ska samlas in och delas ut minst en gång varje vardag om inte något oöverstigligt hinder, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet hindrar utdelning av post. Postpaket skall delas ut inom rimlig tid.

Enligt förarbetena innebär bestämmelserna att inte bara den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster, utan samtliga postföretag, är skyldiga att dela ut brevårsändelser varje vardag.<sup>1</sup>

#### *1.1.5. Utdelningsplan och utdelningsavtal*

Enligt 12 § i postlagen ska varje postföretag utarbeta en detaljerad plan för hur utdelningen ska ordnas. En mottagare som önskar att utdelningen ska ske närmare bostaden eller verksamhetsstället än planen förutsätter, kan avtala med postföretaget om nödvändiga ändringar i planen. Postföretaget har rätt att debitera mottagaren en skälig avgift för avvikelser från planen.

---

<sup>1</sup> Fr. 11/2006-2007, s. 11

## 1.2. EU och Världspostföreningen

Inom EU regleras postverksamheten genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna, ändrat genom direktiven 2002/39/EG och 2008/6/EG (nedan postdirektivet). Postdirektivet innehåller centrala bestämmelser om den internationella posttrafiken. Syftet med direktivet är att den internationella posttrafiken ska fungera bättre och bli effektivare samt att samarbetet mellan aktörerna inom branschen ska bli bättre. Postdirektivet är ett s.k. blandat avtal som innehåller bestämmelser som dels hör till unionens behörighet, dels till medlemsstaternas behörighet.

Bestämmelser om de samhällsomfattande tjänsterna finns i 2 kap. i postdirektivet. Artikel 3.1 beskriver att medlemsstaterna ska säkerställa att användarna har tillgång till samhällsomfattande tjänster som inbegriper stadigvarande tillhandahållna posttjänster av fastställd kvalitet inom hela territoriet till rimliga priser för samtliga användare. Enligt artikel 3.3 ska medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att den samhällsomfattande tjänsten garanteras minst fem arbetsdagar i veckan utom under omständigheter eller geografiska förhållanden som bedöms vara undantagsvis förekommande. Minst innebär en insamling och ett överlämnande vid varje fysisk eller juridisk persons bostad respektive lokaler eller, i undantagsfall och med villkor som den nationella tillsynsmyndigheten bestämmer, ett överlämnande vid lämpliga anläggningar.

Enligt artikel 3.4 ska varje medlemsstat besluta om nödvändiga åtgärder för att de samhällsomfattande tjänsterna ska omfatta vissa uppräknade minimiprestationer; insamling, sortering, transport och utdelning av postförsändelser som väger högst 2 kilo och insamling, sortering, transport och utdelning av postpaket som väger högst 10 kilo samt tjänster för rekommenderade och assurerade försändelser.

I artikel 16 i postdirektivet bestäms att kvalitetsnormer ska fastställas för de samhällsomfattande tjänsterna. Normerna fastställs av medlemsstaterna när det gäller nationella tjänster och av Europaparlamentet när det gäller gränsöverskridande tjänster. I bilaga II till direktivet fastställs de normer som ska iakttas vid gränsöverskridande utrikespost inom EU.

| Kvalitetsnormer för gränsöverskridande post inom EU |      |
|-----------------------------------------------------|------|
| Befordringstid                                      | Mål  |
| Avlämningsdagen + 3 dagar                           | 85 % |
| Avlämningsdagen + 5 dagar                           | 97 % |

Enligt artikel 18.2 i postdirektivet får de nationella tillsynsmyndigheterna bevilja undantag från de kvalitetsnormer som anges i bilaga 2 om extraordinära situationer som gäller infrastruktur eller geografiska förhållanden kräver det. Om de nationella myndigheterna på detta sätt beslutar om undantag ska de genast meddela kommissionen. Åland frångick kvalitetsnormerna år 2017 genom en ändring av postlagen.

Våren 2020 inledde kommissionen en utvärdering av postdirektivet med syfte att särskilt utreda om bestämmelserna i direktivet fortsättningsvis är ändamålsenliga. Utvärderingen pågick under året med en feedbackperiod och en utvärderingsperiod.

Den 8 november 2021 presenterade kommissionen sin rapport<sup>2</sup> om tillämpningen av postdirektivet. I rapporten konstateras att den viktigaste slutsatsen är att det är motiverat att behålla någon form av samhällsomfattande

<sup>2</sup> RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om tillämpningen av direktivet om posttjänster (direktiv 97/67/EG, i dess ändrade lydelse enligt direktiven 2002/39/EG och 2008/6/EG)

posttjänster för alla EU-medborgare, även om det bör finnas en lämplig nivå av flexibilitet för medlemsstaterna att utforma strategier för postmarknaden på nationell nivå.

Utvärderingen har enligt kommissionen identifierat ett antal problem som inte återspeglas tillräckligt i det nuvarande direktivet om posttjänster eller där direktivet inte har uppnått de förväntade resultaten:

- de samhällsomfattande posttjänsternas nytta för samhället har minskat medan tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster har blivit allt dyrare,
- förverkligandet av en inre marknad och främjandet av effektiv konkurrens inom brevsegmentet har inte skett i den omfattning som planerats och
- standarder används inte i tillräcklig utsträckning.

De konstaterade problemen minskar enligt kommissionen den rättsliga förutsebarheten och kan leda till driftskompatibilitetsproblem. Samtidigt som tillsynsverksamheten traditionellt sett har varit inriktad på brevtjänster har digitaliseringen av samhället och e-handels tillväxt i allt högre grad satt pakettleveranstjänster i fokus för marknadsaktörer och beslutsfattare. Kommissionen konstaterar att särskilt fokus bör läggas på de stora prisskillnaderna mellan avgifter för inrikes och gränsöverskridande pakettleveranser, eftersom de kan undergräva den inre marknadens funktion och utnyttjandet av gränsöverskridande e-handel.

Kommissionen konstaterar att det för att säkerställa att postoperatörer och postanvändare till fullo kan dra nytta av den tekniska utvecklingen, innovation och e-handel, samtidigt som ett fortsatt tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster till rimliga priser och av hög kvalitet också säkerställs, är önskvärt att utifrån utvärderingen och erfarenheten från mer än tjugo års tillämpning av direktivet om posttjänster ytterligare undersöka den potentiella framtida anpassningen av regelverket på ett sätt som också skulle ge de nödvändiga förutsättningarna för att EU:s posttjänster ska kunna fortsätta att fylla sin funktion på ett effektivt sätt i ekonomin. Några konkreta ändringar av direktivet aviseras inte i detta skede.

### 1.3. Tillstånd för postverksamhet

Landskapsregeringen beviljade den 25 augusti 2021<sup>3</sup> Åland Post det nu gällande tillståndet för postverksamhet. Tillstånden är i kraft till och med den 31 december 2031. Tillstånden gäller Åland Posts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, tillstånd för frimärksutgivning samt att verka som utsedd operatör enligt Världspostkonventionen.

Enligt punkt 3.3 i tillståndet ska Åland Post minst en gång per år underrätta landskapsregeringen om vilka hushåll som berörs av undantag från insamlings- och utdelningsbestämmelserna. I punkt 3.4 bestäms att Åland Post ska redogöra för landskapsregeringen om alla planerade indragningar av verksamhetsställen och övriga större förändringar av servicenätet. Väsentliga förändringar som gäller den senaste inlämningstiden får inte göras utan landskapsregeringens godkännande.

Enligt punkt 5.2 mom. i tillståndet ska Åland Post underrätta landskapsregeringen om alla väsentliga organisationsförändringar samt om förändringar av tjänstevillkor och priser.

### 1.4. Behov av ändring av lagstiftningen

Landskapsregeringen kan konstatera att den pågående digitaliseringen av informationsutbytet kraftigt har förändrat och minskat betydelsen av traditionell postverksamhet. Digitaliseringen utgörs främst av samhällets

---

<sup>3</sup> ÅLR 2021/4920, 4921 och 7314

helhetsmässiga digitalisering och ökad användning av olika elektroniska kommunikationstjänster, såsom e-post, sociala mediers applikationer o.s.v. Den här utvecklingen har påskyndats av coronapandemin. Utvecklingen har minskat mängden post som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna.

Under de senaste 10 åren har de lokala brevvolymerna minskat med 40 procent, minskningen har nu accelererat genom att Åland Post såg en minskning med tio procent från första kvartalet 2019 till första kvartalet 2020. När volymerna minskar ökar samtidigt kostnaderna för varje enskild försändelse. Av kommissionen utvärderingsrapport från november 2021 framgår att priset på den mest använda brevprodukten, en inrikes brevenhet på 20 gram, har ökat med 7 % per år i nominella termer.

Det anses inte längre motiverat att upprätthålla postutdelning fem dagar i veckan med snabb befordran om det inte finns någon post att dela ut. Åland Post har meddelat landskapsregeringen att en motsvarande kvalitetsnorm som tillämpas i riket i landskapet skulle möjliggöra varannandagsutdelning under en tvåveckorsperiod i och med att avstånden i landskapet generellt är kortare än i riket. Utdelningen skulle då kunna ske måndag, onsdag, fredag varannan vecka och tisdag och torsdag varannan vecka.

Åland Post uppskattar att en övergång till utdelning bara varannan dag av de samhällsomfattande tjänsterna skulle leda till en årlig kostnadsinbesparing på 500 000 euro. Samtidigt bedömer Åland Post att bolaget på sikt kommer att behöva samhällsstöd för att kunna upprätthålla sitt lagstadgade uppdrag, om ingen förändring görs. Bolaget har till landskapsregeringen framfört att en lagändring bör vara tillräckligt omfattande och långtgående för att säkra verksamhetsförutsättningarna för postverksamhet i landskapet Åland på längre sikt.

Åland är inte ensamt om att uppleva ett minskat behov av traditionell postverksamhet. I de västeuropeiska länderna sjönk brevvolymerna åren 2011–2014 med omkring fem till 30 procent.<sup>4</sup> Till följd av detta har lagstiftningen och regelverken gällande utdelningsdagar setts över och reviderats i elva av EU:s medlemsstater. I vissa fall har den lägsta leveransfrekvensen för postförsändelser minskat. Medlemsstaterna har också begränsat antalet berörda brev- och paketprodukter och -tjänster som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna. Kommissionen konstaterar i sin utvärderingsrapport att utvecklingen inom EU tyder på att minimikraven när det gäller omfattningen av antalet produkter/tjänster, leverans inom fem dagar och kvaliteten på tjänster i direktivet inte helt överensstämmer med de nuvarande marknadsförväntningarna och efterfrågan och innebär utmaningar för de utsedda tillhandahållarna. I utvärderingen understryks därför att det kan finnas anledning att ompröva vilka produkter, tjänster och liknande funktioner som behöver omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och hur de bör regleras. Detta skulle innebära en omprövning av den flexibilitet som medlemsstaterna behöver för att anpassa sin nationella reglering av samhällsomfattande tjänster till nationella förhållanden.

Utöver behovet av att se över lagstiftningen angående utdelningens frekvens finns det även ett behov att se över lagstiftningen angående personliga specialbehov. Det finns idag ingen lagstadgad rätt till avvikande utdelning med anledning av rörelsehinder.

## 1.5. Exempel på lagstiftning i Norden och EU

### *Finland*

I riket regleras postverksamhet i postlagen (FFS 415/2011). I 19 § finns bestämmelser om kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna.

---

<sup>4</sup> SOU 2016:54, s. 56.

Kvalitetsnormerna lindrades 2017 och enligt den nuvarande bestämmelsen ska minst 50 procent av försändelserna vara framme senast den fjärde vardagen och minst 97 procent senast den femte vardagen från inlämningsdagen. Gränsöverskridande post inom Europeiska unionen ska delas ut så att minst 50 procent av försändelserna är framme den tredje dagen och 97 procent av försändelserna är framme den femte dagen från inlämningsdagen.

Enligt förarbetena till ändringen framgår det att avsikten med ändringarna var att ge tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster möjlighet att bedriva affärsverksamhet på ett flexiblere och mångsidigare sätt. I propositionen ansågs det inte möjligt att med en kvalitetsnorm som förutsätter att minst 50 procent av försändelserna ska vara framme den fjärde vardagen och minst 97 procent senast den femte vardagen från inlämningsdagen ha färre utdelningsdagar än tre dagar i veckan. Tre dagar i veckan ansågs krävas för att uppnå kvalitetsnormen.<sup>5</sup> I samband med reformen 2017 slopades även kvalitetsnormen för 1:a-klassbrev, vilket det inte finns några krav om i postdirektivet.

Bestämmelser om insamling och utdelning finns i 17 § i rikets postlag. I 1 mom. bestäms att brevårsändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna ska samlas in och delas ut fem vardagar i veckan, med undantag av söckenhelger, med iakttagande av kvalitetsnormen enligt 19 § för samhällsomfattande tjänster. Enligt förarbetet innebär det här att de försändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna tillhandahålls flexibelt samtidigt som postdirektivets krav om utdelning omfattande fem dagar följs.<sup>6</sup> I riket har det inte ansetts att ett minskat antal utdelningsdagar baserat på kvalitetsnormen ska tolkas som en avvikelse från postdirektivet. I 17 § 2 mom. finns det bestämmelser om att på områden som av Transport- och kommunikationsverket fastställts som områden där det inte på kommersiella villkor har ingåtts avtal om utdelning av prenumererade tidningar som utkommer minst fem gånger i veckan, ska tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster ordna utdelning fem dagar i veckan genom ett upphandlingsförfarande.

Enligt detaljmotiveringen till 17 § bör de bestämmelser som gäller insamlingen och utdelningen inom de samhällsomfattande tjänsterna ses över på nytt under de följande åren, i och med att postmarknaden och marknaden för tidningar befinner sig i ett brytningsskede.<sup>7</sup> Statsrådets kansli tillsatte den 14 januari 2020 en ministeriearbetsgrupp med uppgift att bedöma nuläget och framtidsutsikterna på post- och distributionsmarknaden. Arbetsgruppen presenterade sitt betänkande under sommaren 2020.<sup>8</sup> I förslaget finns bland annat planer på att brevpast endast ska delas ut tre dagar i veckan men att staten kommer att erbjuda subventioner i glest bebodda områden som saknar morgonutdelning för att trygga tidningsutdelning fem dagar i veckan.

### *Sverige*

I Sverige regleras postverksamheten i postlagen (SFS 2010:1045) och i postförordningen (SFS 2010:1049). Bestämmelser om de samhällsomfattande tjänsterna finns i postlagens 3 kap. Enligt bestämmelserna i 1 § 1 punkten ska den samhällsomfattande posttjänsten uppfylla kraven att det varje arbetsdag och minst fem dagar i veckan, utom under omständigheter eller geografiska förhållanden som tillståndsmyndigheten bedömer utgör skäl för

<sup>5</sup> RP 272/2016, s. 71–72

<sup>6</sup> RP 272/2016, s. 67.

<sup>7</sup> RP 272/2016, s. 70.

<sup>8</sup> Statsrådets publikationer 2020:18.

undantag, ska göras minst en insamling och minst en utdelning av postförsändelser. Enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 § 3 punkten ska den samhällsomfattande posttjänsten följa de bestämmelser om befordringstider som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

I 5-11 §§ i postförordningen finns bestämmelser om de samhällsomfattande tjänsterna. Enligt bestämmelserna i 6 § i förordningen ska den samhällsomfattande posttjänsten, utöver vad som anges i 3 kap. 1 § postlagen, uppfylla kravet att minst 95 procent av de inrikes brev som har lämnats in för tvådagarsbefordran före angiven senaste inlämningstid ska ha delats ut inom två påföljande arbetsdagar, oavsett var i landet breven har lämnats in. I 6 § finns även bestämmelser om en kvalitetsnorm för den gränsöverskridande posten. Kravet om att 95 % av de brev som lämnats in för tvådagarsbefordran ska levereras inom två dagar, i stället för som tidigare inom en dag, trädde i kraft den 1 januari 2018. Det är denna regeländring som nu gör det möjligt för Postnord att under åren 2021-2022 prova en förändrad utdelningsmodell med varannandagsutdelning. Orsaken till den förändrade modellen är att behovet av fasta utdelningsrundor fem dagar i veckan minskat i takt med att postvolymerna i Sverige minskat. Sedan år 2000 har volymerna minskat med över 40 procent.

Den ansvariga myndigheten i Sverige, Post- och Telestyrelsen (PTS), har bedömt att försök med varannandagsutdelning är möjligt inom det nuvarande regelverket, men kräver att Postnord bland annat ska genomföra riskanalyser och meddela både avsändare samt mottagare i god tid om eventuella ändringar.

PTS har gjort en bedömning av Postnords nya utdelningsmodell i förhållande till postdirektivet. PTS har bedömt att Postnords nya utdelningsmodell ryms inom kraven på att den samhällsomfattande tjänsten ska garantera insamling och utdelning minst fem arbetsdagar i vecka. Bedömningen motiveras med att postdirektivet anger att varje medlemsstat ska vidta åtgärder för att säkerställa att de samhällsomfattande tjänsterna utvecklas som svar på den tekniska, ekonomiska och sociala omgivningen samt på användarnas behov; att postdirektivet inte kräver att utdelning ska ske i de fall det inte finns någon försändelse att överlämna; att postdirektivet definierar vissa grundläggande krav på den samhällsomfattande tjänsten men överlåter åt respektive medlemsstat att reglera servicenivån för tjänsten avseende t.ex. befordringstider, så länge kvalitetsnormen för gränsöverskridande postbefordran upprätthålls.

PTS har även ansett att det inte är samhällsekonomiskt försvarbart att kräva att Postnord ska besöka varje postmottagare i hela landet fem dagar i veckan när det inte finns volymmässiga förutsättningar för det.

## *Norge*

I Norge regleras postverksamheten i Loven om posttjenester (postloven, LOV-2015-09-04-91). Postdirektivet ska med stöd av EES-avtalet genomföras även i Norge. I juli 2020 trädde en lagändring i kraft som tillåter varannandagsutdelning i hela landet utgående från en tvåveckors cykel i enlighet med bestämmelserna i 7 § i postloven. Enligt bestämmelserna ska utdelning ske varannan dag måndag till fredag, vilket med beaktande av tvåveckorsperioden innebär utdelning måndag, onsdag, fredag varannan vecka samt tisdag och torsdag därpå följande vecka.

I propositionen till lagändringen beskrivs det hur flera EU-medlemsstater, till följd av minskningen i antalet brev, valt att genomföra postdirektivets artikel 3 på nya sätt. Eftersom postdirektivet ger möjlighet att frångå bestämmelserna i artikel 3 under exceptionella omständigheter eller geografiska förhållanden, argumenteras det i propositionen för att den dramatiska minskningen av antalet brevöversändelser i kombination med Norges utmanande

geografi gör det möjligt att frånga kravet om femdagarsutdelning i hela landet och fortsättningsvis hålla sig inom ramarna för postdirektivet.

### *Danmark*

I Danmark regleras postverksamheten genom Postloven (LOV nr 1536 af 21/12/2010). I Danmark reducerades antalet utdelningsdagar till tre per vecka redan 2008 och från och med 2018 har brev fem dagars befordringstid och levereras en dag i veckan. Det är fortsättningsvis möjligt att få brevet utdelat dagligen men portot kostar mer än för ett vanligt brev. Genom det här förfarandet uppfyller Danmark kvalitetskraven i postdirektivet.

### *Italien*

I Italien har parlamentet beslutat att postdirektivets undantag endast kan tillämpas på högst 25 % av landets befolkning. I de områden som omfattas av direktivets undantag är det tillåtet att dela ut post varannan vardag i perioder på två veckor; måndag, onsdag, fredag varannan vecka samt tisdag och torsdag varannan vecka. De områden som omfattas av direktivets undantag ska ha mindre än 200 invånare per kvadratkilometer. Områdena bestäms på provins- eller kommunnivå och beror på om hela provinsens befolkningstäthet, med undantag av provinsens huvudstad, uppgår till mindre än 200 invånare per kvadratkilometer.

## 2. Landskapsregeringens förslag

### 2.1. Allmänt

Den huvudsakliga målsättningen med bestämmelserna i postlagen är att säkra ett bra och likvärdigt utbud av posttjänster över hela Åland. Verksamhetsförutsättningarna inom postväsendet har förändrats kraftigt under de senaste åren. Om inte lagstiftningen anpassas till de förändrade verksamhetsförutsättningarna kommer de minskande brevvolymer på sikt att innebära att tillhandahållandet av de samhällsomfattande tjänsterna kräver samhällsstöd. Av miljöhänsyn är det inte heller ändamålsenligt att fortsättningsvis upprätthålla postutdelning till varje hushåll varje vardag om det inte finns någon post att dela ut.

Landskapsregeringen anser att lagstiftningen gällande utdelning av de samhällsomfattande tjänsterna därför måste ändras. Målsättningen för de föreslagna ändringarna är att långsiktigt trygga en god och jämlik service för de samhällsomfattande tjänsterna på hela Åland genom att minska de minimikrav som gäller för tillhandahållaren av de samhällsomfattande tjänsterna. Utöver det här ska rättssäkerheten stärkas för personer som på grund av personliga specialbehov genom rörelsehinder behöver speciallösningar för postutdelningen.

### 2.2. Kvalitetsnormen

För att svara mot utmaningen som de minskade brevförsändelserna samt den ökande digitaliseringen innebär för postutdelningen föreslår landskapsregeringen att kvalitetsnormen för de samhällsomfattande tjänsterna lindras så att minst 50 procent av försändelserna ska vara framme senast den fjärde vardagen och minst 97 procent senast den femte vardagen från inlämningsdagen. Landskapsregeringen föreslår även att kvalitetsnormen för 1:a-klassbrev stryks.

I 5 § 2 mom. postlagen fastställs kvalitetsnormer för brevförsändelser som är inlämnade inom landskapet och avsedda att nå en adressat i riket. Oavsett bestämmelserna i landskapslag är denna utdelning helt beroende av utdelningen i riket, det anses därför inte ändamålsenligt att behålla

bestämmelserna i landskapslagstiftningen. Landskapsregeringen föreslår därför att bestämmelserna om kvalitetsnormer för brev försändelser till riket slopas.

I 5 § 3 mom. postlagen fastställs kvalitetsnormer för den gränsöverskridande posten så att minst 50 procent av försändelserna ska nå adressaten den tredje vardagen efter inlämningsdagen och minst 97 procent senast den femte vardagen efter inlämningsdagen. Bestämmelserna ändrades 2017 och då frångick man de gränser som fastställs i artikel 16 i postdirektivet för den gränsöverskridande posten. Enligt bilaga 2 till direktivet ska 85 % av den gränsöverskridande posten levereras senast tre dagar efter avlämningsdagen och 97 % senast fem dagar efter avlämningsdagen. Dessa gränser frångicks redan i postlagen 2017 med hänvisning till de förändringar i utdelningstättheten som skett och aviserats inom unionen.<sup>9</sup> Enligt postdirektivets artikel 17 ska medlemsstaterna säkerställa att de inhemska kvalitetsnormerna är förenliga med de gränsöverskridande.

I och med att det skett ytterligare förändringar gällande utdelningstättheten i unionen och att det i och med förslaget föreslås ändringar gällande kvalitetsnormen för inrikes försändelser, föreslås det även förändringar av kvalitetsnormen för gränsöverskridande försändelser. Förändringarna beaktar även det faktum att lagstiftningen endast kan reglera det som sker inom Åland. För post som kommer till Åland eller skickas från Åland är postgången beroende av mottagande respektive avsändande landets kvalitetsnormer.

### 2.3. Utdelning

Enligt 10 § 2 mom. i postlagen ska postförsändelser samlas in och delas ut minst en gång varje vardag om inte något oöverstigligt hinder, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet hindrar utdelning av post.

För att möjliggöra en mer flexibel utdelning som beaktar kvalitetsnormen och tryggar utdelningen av de samhällsomfattande tjänsterna på lång sikt föreslås ändringar i 10 § 2 mom. Den föreslagna ändringen är inom ramarna för bestämmelserna i postdirektivet och föreskriver även fortsättningsvis om de undantag som direktivet möjliggör. Motsvarande bestämmelser finns även i 17 § 1 mom. rikets postlag.

### 2.4. Utdelningsplan och utdelningsavtal

Enligt 12 § 1 mom. i postlagen ska varje postföretag utarbeta en detaljerad plan för hur utdelningen ska ordnas. En mottagare har rätt att avtala med postföretaget om nödvändiga ändringar i planen och postföretaget har rätt att debitera mottagaren en skälig avgift för eventuella avvikelser.

Enligt Åland Posts praxis kan en postmottagare som är rörelsehindrad bli berättigad att avgiftsfritt få posten utdelad i en postlåda som är placerad antingen vid dörren, vid husets kör- eller gånganslutning eller i lägenhetens brevinkast. Tjänsten gäller endast för postmottagarens ordinarie adress och beviljande av tjänsten förutsätter att samtliga postmottagare i hushållet har läkarintyg som berättigar till tjänsten. Tjänsten har tillämpats av tradition sedan tiden före postverksamhet ingick i landskapets lagstiftningsbehörighet trots att det inte finns lagstadgat krav för den.

Enligt rikets postlag 48 § har Transport- och kommunikationsverket rätt att meddela närmare föreskrifter om hur lokala förhållanden eller adressatens personliga specialbehov som beror på minst 75-års ålder, rörelsehinder eller hälsotillstånd ska beaktas i postutdelningen. Kommunikationsverket har med

---

<sup>9</sup> LF 16/2016-2017, s. 7.

stöd av 48 § gett ut närmare anvisningar i *Föreskrift om placering av postlådor*<sup>10</sup>. I 8 § finns bestämmelser om personliga specialbehov.

Enligt 12 § 3 mom. i postlagen har landskapsregeringen rätt att meddela närmare anvisningar om placeringen av anordningar för mottagning och utdelning av brev försändelser. Enligt förarbetet till lagen är dessa anvisningar inte juridiskt bindande för någondera part.<sup>11</sup>

Landskapsregeringen anser att det för att stärka den enskildes rättskydd är nödvändigt att införa bestämmelser i lagstiftningen om rätt till avvikande utdelning på grund av personliga specialbehov. Landskapsregeringen anser att det mest ändamålsenliga är att införa en generell bestämmelse i lagen om rätten för en varaktigt rörelsehindrad till avvikande postutdelning och att samtidigt införa en förordningsfullmakt med stöd av vilken landskapsregeringen kan utfärda närmare bestämmelser om hur en adressats personliga specialbehov som beror på rörelsehinder ska beaktas i postutdelningen.

### 3. Förslagets konsekvenser

#### 3.1. Ekonomiska konsekvenser

Tillhandahållaren av de samhällsomfattande tjänsterna, Åland Post, har uppskattat att en lindrad kvalitetsnorm som skulle möjliggöra en mer flexibel och effektiviserad utdelning kunde ge en årlig inbesparing på 500 000 euro. Kostnadsinbesparingen skulle ge Åland Post utrymme att utveckla sin verksamhet och möjliggöra att avgifterna för utdelning kan hållas på en konkurrenskraftig nivå. Om ingen ändring vidtas finns det en risk för att landskapsregeringen tvingas stöda utdelningen ekonomiskt för att kunna upprätthålla en acceptabel nivå för de samhällsomfattande tjänsterna.

#### 3.2. Samhälleliga konsekvenser

Digitaliseringen har kraftigt minskat mängden post som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna. Den allmänna utvecklingen har medfört att det för varje hushåll varje vecka delas ut i genomsnitt mindre än ett brev som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna. I och med den ökade elektroniska kommunikationen finns det därtill mindre behov av brevtjänster som baserar sig på snabb leverans. För närvarande väljer många en långsammare befordringstid för sina brev försändelser eftersom det är förmånligare. Till följd av detta anses det inte längre rimligt att fortsätta upprätthålla för skarpa kvalitetsnormer för utdelningen. Ofrånkomligen innebär detta en försämrad service när det gäller brev som tillhör de samhällsomfattande tjänsterna men i stället svarar lagstiftningen bättre mot samhällets utveckling och tryggar de samhällsomfattande tjänsterna på längre sikt. Kvalitetsnormen för de samhällsomfattande tjänsterna ska samtidigt betraktas som minimikrav. Om det finns en efterfrågan för snabbare leveranstider står de tillhandahållaren av de samhällsomfattande tjänsterna fritt att erbjuda den typen av tjänster.

När det gäller sysselsättningen förväntas förslaget främst ha konsekvenser när det gäller anställda hos tillhandahållaren av de samhällsomfattande tjänsterna, Åland Post. Enligt modellen där varannandagsutdelning möjliggörs förväntas detta underlätta för Åland Post att ha kvar heltidsanställd personal. En brevbärare kan dela ut post i ett distrikt varannan dag och i ett annat distrikt varannan dag. Ett system där detta inte skulle vara möjligt skulle kunna leda till att fler brevbärare endast har möjlighet att inneha deltidstjänster. Om ingen ändring görs kommer varje daglig utdelningsrunda innehålla ett färre antal brev vilket förkortar den dagliga utdelningen.

<sup>10</sup> Kommunikationsverket 61/2011 M

<sup>11</sup> LF 11/2006–2007, s. 12.

När det gäller konsekvenser för tidningar och tidskrifter berörs inte dessa aktörer direkt av en sänkning av kvalitetsnormen för de samhällsomfattande tjänsterna. Däremot har tidningshusen uttryckt en farhåga om att kostnaderna för deras utdelning kommer att öka till följd av ett minskat antal utdelningsdagar. De åländska lokaltidningarna är en mycket viktig del av den åländska demokratin och bär även ett stort ansvar när det gäller att förmedla information till medborgarna. Även tidningarnas pappersupplagor har minskat under senare år och succesivt övergår allt fler prenumeranter till att läsa tidningen digitalt. Konsekvenserna av den föreslagna ändringen i relation till tidningarnas distributionskostnader är svåra att överblicka i det här skedet. Därför anses det inte skäligt att i det här läget att gå in med ekonomiskt stöd till distributionen vilket skulle påverka marknaden. I stället avser landskapsregeringen kontinuerligt följa marknadens utveckling.

Möjligheterna till bestämmelser i landskapsförordning om specialutdelning till följd av rörelsehinder förväntas stärka den enskildes rättsskydd genom att detta blir en service som postföretag måste tillhandahålla avgiftsfritt.

### 3.3. Konsekvenser för myndigheterna

Förslaget förväntas inte innebära några större konsekvenser för myndigheterna. Under en **inledande remissrunda** framförde flera kommuner en oro över att delgivningstiderna av beslut eventuellt kan påverkas av en reform. När en liknande sänkning av kvalitetsnormen som nu planeras i landskapet genomfördes i riket, ansågs den inte innebära några konsekvenser i förhållande till delgivningstiden. Även om delgivningstiderna hör till rikets lagstiftningsbehörighet är det efter en eventuell genomförd reform viktigt att följa med hur delgivningen av beslut påverkas till följd av ett minskat antal utdelningsdagar i landskapet.

### 3.4. Konsekvenser för miljön

Om kvalitetsnormen för de samhällsomfattande tjänsterna lindras blir det möjligt med varannandagsutdelning av post som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna. Eftersom utdelning inte kommer att krävas till samtliga mottagare varje vardag finns det möjligheter att optimera och effektivisera utdelningen vilket förväntas ha positiva konsekvenser för miljön.

Färre utdelningsdagar kan även leda till att fler aktörer i samhället ser över vilken post det är nödvändigt att distribuera i pappersform och vilken post som kan distribueras digitalt, vilket kan minska samhällets pappersanvändning.

### 3.5. Konsekvenser för jämställdheten

Förslaget väntas inte ha några konsekvenser för jämställdheten.

### 3.6. Konsekvenser för barn

Förslaget väntas inte ha några konsekvenser för barn.

## 4. Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet har med stöd av 18 § 20 punkten självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om postväsendet. Enligt 27 § 4 punkten har dock riket lagstiftningsbehörighet i fråga om förhållande till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i 9 kap. (internationella förpliktelser) och 9a kap. (ärenden som gäller Europeiska unionen).

I 59 § 1 mom. bestäms att lagtingets samtycke krävs för att fördrag eller andra internationella förpliktelser som Finland ingår eller förbinder sig till ska träda i kraft på Åland om fråga är om angelägenhet som faller inom

landskapets behörighet. Det innebär att Åland dels är bundet av de skyldigheter dels kan åtnjuta de rättigheter som följer av fördrag som reglerar internationell postverksamhet och till vilka Finland och Åland anslutit sig, bland annat Världspostkonventionen.

## 5. Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid lagberedningen i samarbete med landskapsregeringens enhet för rättsliga och internationella frågor. Diskussioner har under beredningen även förts med Åland Post.

Lagförslaget har skickats på remiss till kommunerna, Ålands Tidnings-Tryckeri Ab och Nya Ålands Tidningsaktiebolag...

## Detaljmotivering

### Ändring av landskapslagen om posttjänster

5 § *Kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna.* Kvalitetsnormen för 1:a-klassbrev, dvs. brev försändelser som är avsedda att nå adressaten följande dag, innebär i dag att minst 85 procent av försändelserna ska nå adressaten följande dag och resterande försändelser följande vardag. Den särskilda kvalitetsnormen för 1:a-klassbrev föreslås nu slopad så att samma kvalitetsnorm gäller för alla postförsändelser inom Åland.

Kvalitetsnormen för 2:a klassförsändelser innebär idag att minst 95 procent av försändelserna ska nå adressaten den andra vardagen efter inlämningsdagen och minst 97 procent därpå följande vardag.

Landskapsregeringen föreslår nu att kvalitetsnormen för samtliga postförsändelserna inom Åland innebär att 50 procent av postförsändelser ska nå adressaten den fjärde dagen och 97 procent den femte dagen.

Enligt nuvarande lydelse av 5 § ska 50 procent av brev försändelser som är inlämnade på Åland och avsedda för en adressat i riket nå adressaten den fjärde dagen och resterande del den femte dagen. Oavsett bestämmelserna i landskapslagstiftningen är utdelningen av försändelser till en adressat i riket helt beroende av kvalitetsnormerna enligt rikets postlag och utdelningen i riket. Bestämmelser kring detta i landskapslagen saknar därför betydelse och föreslås slopade.

Även vad gäller den gränsöverskridande posten är utdelningen av försändelserna helt beroende av kvalitetsnormerna i avsändar- respektive mottagarlandet och utdelningen i mottagarlandet. Landskapsregeringen föreslår därför en ändring av bestämmelserna så att förmedlingen av gränsöverskridande post som är avsedd att nå en adressat utanför Åland ska förmedlas så att försändelserna kan nå adressaten i enlighet med bestämmelserna i postdirektivet, med beaktande av villkoren för operatören i det mottagande landet. Vad gäller gränsöverskridande post som är avsedd att nå en adressat inom Åland ska den delas ut så att minst 50 procent av försändelserna når adressaten den fjärde vardagen efter inlämningsdagen och minst 97 procent senast den femte vardagen efter inlämningsdagen, med tillägget att villkoren för operatören i avsändarlandet ska beaktas. Enligt nuvarande bestämmelser ska 50 procent av försändelserna nå adressaten den tredje dagen och 97 procent den fjärde dagen efter inlämningsdagen.

10 § *Insamling och utdelning.* I postlagens 10 § finns bestämmelser om insamling och utdelning. Enligt 10 § 2 mom. ska brev försändelser samt sådana postförsändelser som hör till de samhällsomfattande tjänsterna samlas in och delas ut minst en gång varje vardag om inte något oöverstigligt hinder, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet hindrar utdelning av post. Enligt postdirektivets artikel 3.3 ska

medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att den samhällsomfattande tjänsten garanteras minst fem arbetsdagar i veckan utom under omständigheter eller geografiska förhållanden som bedöms vara undantagsvis förekommande. För att möjliggöra en mer flexibel utdelning som beaktar kvalitetsnormen och tryggar utdelningen av de samhällsomfattande tjänsterna på lång sikt föreslås att paragrafen ändras så att utdelning ska ske minst fem vardagar i veckan, med beaktande av kvalitetsnormen för de samhällsomfattande tjänsterna.

12 §. *Utdelningsplan och utdelningsavtal.* Landskapsregeringen föreslår att en generell bestämmelse införs i 12 § om rätten för den som är varaktigt rörelsehindrad att på begäran få sin post utdelad i en postlåda som är placerad vid tomtgränsen, vid kör- och gånganslutningen, i en postlåda som är placerad i omedelbar närhet av bostadens ytterdörr eller i lägenhetens brevinkast. Bestämmelsen gäller post som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna.

Landskapsregeringen föreslår även att en förordningsfullmakt införs i paragrafen. Med stöd av den kan landskapsregeringen utförda närmare bestämmelser om hur en adressats personliga specialbehov som beror på rörelsehinder ska beaktas i postutdelningen.

Den nuvarande bestämmelsen om landskapsregeringens rätt att meddela närmare anvisningar om placeringen av anordningar för mottagning och utdelning av brevöversändelse föreslås ändras så att bestämmelser om placering av anordningar för mottagning och utdelning kan utfärdas i landskapsförordning.

En adressat som är missnöjd med den utdelningsplan som tillhandahålls av de samhällsomfattande tjänsterna, Åland Post, utarbetat kan söka ändring hos landskapsregeringen i enlighet med bestämmelserna i 38 § i postlagen.

## Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lag antas.

### L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om posttjänster

I enlighet med lagtingets beslut

**ändras** 5 §, 10 § 2 mom. och 12 § 3 mom. landskapslagen (2007:60) om posttjänster, av dessa lagrum 5 § och 10 § 2 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2017/53, samt

**fogas till** 12 § ett nytt 2 mom., så att nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

#### 5 §

##### *Kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna*

De brevöversändelser som är inlämnade inom Åland och avsedda att nå en adressat inom Åland ska delas ut så att minst 50 procent når adressaten den fjärde vardagen och minst 97 procent den femte vardagen efter inlämningsdagen.

Gränsöverskridande post inom Europeiska unionen som är avsedd att nå en adressat utanför Åland ska förmedlas från Åland så att försändelserna kan nå adressaten i enlighet med bestämmelserna i postdirektivet, med beaktande av villkoren för operatören i det mottagande landet.

Gränsöverskridande post inom Europeiska unionen som är avsedd att nå en adressat inom Åland ska delas ut så att minst 50 procent av försändelserna når adressaten den fjärde vardagen efter inlämningsdagen och minst 97 procent senast den femte vardagen efter inlämningsdagen, med beaktande av villkoren för operatören i avsändarlandet.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska följa gemenskapens interna kvalitetsnormer för gränsöverskridande post.

#### 10 §

##### *Insamling och utdelning*

-----  
Brevöversändelser samt sådana postöversändelser som hör till de samhällsomfattande tjänsterna ska samlas in och delas ut fem vardagar i veckan med beaktande av bestämmelserna i 5 § om kvalitetsnormen för samhällsomfattande tjänster, om inte något oöverstigligt hinder, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet hindrar utdelning av post.  
-----

#### 12 §

##### *Utdelningsplan och utdelningsavtal*

-----  
En postmottagare som är varaktigt rörelsehindrad har rätt att på begäran avgiftsfritt få sin post som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna utdelad i en postlåda som är placerad vid tomtgränsen, vid kör- och gånganslutningen, i en postlåda som är placerad i omedelbar närhet av bostadens ytterdörr eller i lägenhetens brevinkast.  
-----

Närmare bestämmelser om placering av anordningar för mottagning och utdelning av brevöversändelser samt om hur en adressats personliga

specialbehov som beror på rörelsehinder ska beaktas i postutdelningen kan utfärdas i landskapsförordning.

---

Denna lag träder i kraft den

---

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande minister

## Parallelltexter

- Parallelltexter till landskapsregeringens lagförslag nr xx/2021-2022